

La tribuna

Un model de seguretat social inacceptable

No volem que desmaneguïn la cohesió social amb criteris d'eficiència i autofinançament dels serveis

JAUME

Bartumeu

El dia primer de febrer, avui fa tres setmanes, en aquesta tribuna dels dimecres, parlava de les converses que els socialdemòcrates manteníem amb el govern de DA per esbrinar si podíem arribar a un acord per la sostenibilitat de la seguretat social.

I deia, ben clar, que ni ens inhièiem ni ens situàvem en la intransigència perquè no estàvem –ni estem– per a bromes.

Escrivia el dia 1 de febrer, i ho reitero, que nosaltres tenim «unes propostes ben clares, les del nostre programa electoral, i amb un objectiu ben precís: evitar que desmaneguïn la cohesió social amb criteris econòmics d'eficiència i autofinançament dels serveis públics».

I també deia, per acabar el recordatori, que volíem trobar una entesa lluny d'apriorismes.

Doncs bé, el cap de Govern ho ha entès d'una altra manera i dimecres passat, 15 de febrer, em va fer arribar formalment a la meua oficina parlamentària, mitjançant un nunci, un document d'onze punts en els quals quedaven reflectits tots els a prioris que el Consell de Ministres acabava d'aprovar.

EL QUE EL GOVERN defineix en el seu acord com «11 eixos bàsics de Govern per al pacte d'Estat de la Seguretat Social» no són només simples «ajustaments» al nostre model de Seguretat Social. La majoria dels punts són, ben al contrari, un veritable canvi radical del model.

Així ho va exposar, argumentadament, la nostra companyia consellera **Mariona González** durant la reunió que vam mantenir amb el Govern i el grup de DA, al Consell General, divendres passat.

Tres exemples d'aquest canvi ra-

dical, que no podem compartir, seran a ben segur força entenedors:

1- El govern de DA ha aprovat la divisió de l'actual branca general de la Seguretat Social en dues branques: la branca malaltia i la branca d'accidents laborals. Proposa un sistema de cotitzacions patronals revisable anualment en funció de l'escala de nivell de risc associat als diferents sectors d'activitat. Se'n dedueix que el sector que tingui una major sinistralitat laboral, és a dir més accidents laborals, haurà de cotitzar més a la branca d'accidents laborals.

És ben evident que s'introdueix així un criteri de gestió propi d'una assegurança privada. La línia és clara: començar perquè el sector laboral que més gastí més pagui i acabar amb un model d'autofinançament.

2- El govern d'**Antoni Martí** ha aprovat dur endavant la modificació de les prestacions d'invalidesa i proposa fer-ho revisant els criteris per accedir-hi i l'import de la prestació. Proposa que la prestació rebuda s'atansi «a la part contributiva», és a dir, a la part que ha cotitzat l'assegurador tots els anys de la seva vida laboral, abans de patir la invalidesa.

¿Què vol fer el govern de DA?

Doncs aplicar criteris propis d'una companyia asseguradora privada i fer que l'import de la prestació per invalidesa es calculi sobre el que l'assegurador ha contribuït en el conjunt de la seva vida laboral, trencant la normativa actualment vigent que fa calcular la prestació sobre els dotze últims mesos cotitzats. És ben evident que aquest canvi en la manera de fer el càlcul pot comportar conseqüències gens solidàries, fent que l'import a rebre sigui insuficient per a què la persona afectada pugui continuar vivint amb dignitat.

3- El govern d'**Antoni Martí** vol fer aprovar pel Grup Parlamentari de DA, a comptar de l'any 2013, una llei de finançament de la seguretat social.

Es pretén així establir anyalment «... el mecanisme de revisió i adapta-

ció de l'esperança de vida, del preu de compra/venda dels punts de cotització i del sistema de contribucions (cotitzacions)». Així de clar i català ho diu l'eix bàsic número 11 que el Govern ha aprovat.

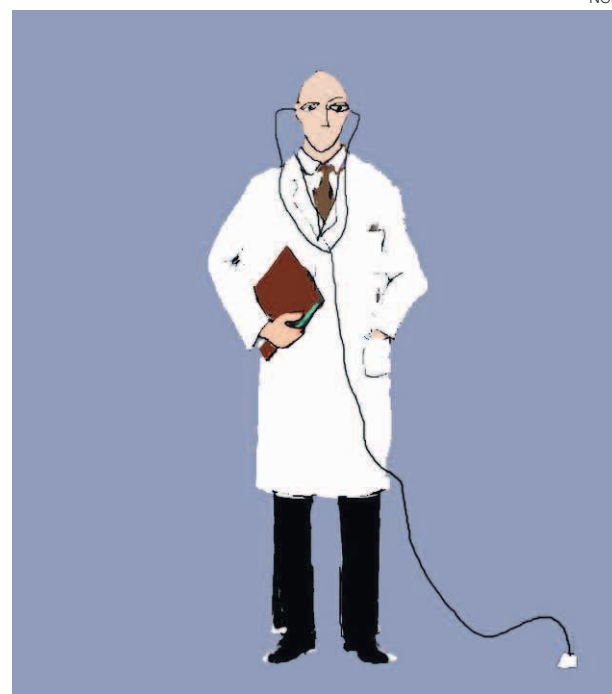
I aquesta revisió radical del sistema andorrà de seguretat social té un objectiu indisimulat que es defineix així: «... poder introduir les variacions necessàries per assegurar la sostenibilitat del sistema».

L'objectiu a mig termini és doncs clar: anar cap a l'autofinançament del sistema.

Aquesta proposta és un atac frontal a la seguretat jurídica i a la solidaritat que són a la base de l'Estat de dret, democràtic i social establert a la Constitució.

LA INSEGURETAT jurídica afectarà als empresaris, perquè cada any hauran d'estar a l'aguait per veure si la majoria de DA decideix augmentar la cotització de la branca malaltia, de la branca d'accidents laborals o de la branca de jubilació. També afectarà als assalariats i professionals autònoms cotitzants, que no podran fer un càlcul de la pensió de jubilació que els correspondrà quan hagin arribat a l'edat per retirar-se perquè durant els anys treballats els poden haver anat canviant –no cal pas dubtar que a la baixa– l'anomenat «factor de conversió» i l'anomenada «taxa de substitució».

Recordem que en la normativa vigent el factor de conversió és de vuit anys i la taxa de substitució és

NOE

La proposta de Martí permetrà trencar l'equilibri entre «preu de compra» i «de venda» del punt de jubilació

del 50%.

I això és així perquè l'acord de tot l'arc parlamentari establert en la legislatura 2005-2009 va fer inscriure a la llei que qualsevol increment del preu de compra del punt de vellesa havia de suposar l'augment correlatiu de la cotització per a la jubilació, per a mantenir la taxa de substitució. D'igual manera el «preu de venda» del punt s'ha d'actualitzar, aquest sí, anyalment en funció de l'Índex dels preus del consum (IPC).

La proposta d'**Antoni Martí** permetrà al govern de DA trencar l'equilibri entre «preu de compra» i «preu de venda» del punt de jubilació, el que clarament posarà en perill la justícia social.

Amb la proposta de DA de l'actual situació d'una forquilla que assegura un 50% de «taxa de substitució» es passarà molt fàcilment a nivells del 40% o del 30% amb el correlatiu menyscapse en el poder adquisitiu dels

jubilats.

Aquests tres punts, n'hi ha d'altres encara, són un exemple contundent del canvi de model que DA proposa i els socialdemòcrates refusem.

La seguretat social andorrana, avui, té una especial cura de les situacions de jubilació i de les incapacitats, temporals o permanents.

Amb la seva proposta de canvi radical DA ens vol fer passar d'una seguretat social solidària i transparent, amb una seguretat jurídica asseada en la Llei, a un nou model, molt assemblat al d'una mena d'assegurança privada obligatòria.

Un model que no és solidari i trenca la seguretat jurídica.

La «sostenibilitat financera» que proclamen porta al sarró l'autofinançament. No ho compartim i per aquest motiu no ens podem posar d'acord en un pacte en el qual se'ns volia seure a taula com a convidats de pedra, tal i com va definir encertadament **Víctor Naudi**.

El Govern compta amb una gran majoria al Consell General. Si tan clar té el camí a seguir per fer un canvi radical al sistema andorrà de seguretat social que ha pogut aprovar en Consell de Ministres els eixos a implementar, que sigui conseqüent i coherent: que presenti un projecte de llei ràpidament.

NOSALTRES l'esmenarem, des de la responsabilitat, i argumentarem la nostra oposició amb propostes diferents i positives per a les persones.

Però el que no farem mai els socialdemòcrates és participar i encara menys consensuar un escapçament dels drets més bàsics dels assegurats ja siguin empresaris, professionals per compte propi, treballadors assalariats o jubilats. No és sobrer recordar que els ciutadans i ciutadanes són conscients de les dificultats del moment i estan disposats a acceptar sacrificis, però necessiten que els governants justifiquin com cal aquests sacrificis. I el govern de DA no ho fa. ■
President del Grup parlamentari socialdemòcrata